

The Process of Moral Knowledge

กระบวนการทดสอบค์ความรู้ด้านคุณธรรม

ISBN 978-616-543-216-0

กระบวนการถอดองค์ความรู้

กิตติพจน์ อรรถวิเชียร

สิ่งพิมพ์ลำดับที่ 3/2556

พิมพ์ครั้งที่ 1 2556

จำนวน 2,000 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่

ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)

69/16-17 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร 02 644 9900 โทรสาร 02 644 4901-3

Website : <http://moralcenter.or.th>

ผู้พิมพ์ Creative Tone Publishing & Design Consultancy

www.creativetone.net

คำนำ

ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน) ได้ดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายคุณธรรมความดีเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการดำเนินการเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการและนวัตกรรมในกระบวนการพัฒนาคุณธรรมความดีในรูปแบบต่างๆ โดยให้การสนับสนุน หน่วยงาน องค์กร เครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนา กลไกและกระบวนการเรียนรู้ ด้านหา พัฒนา องค์ความรู้ และปฏิบัติที่ถูกต้องดิงามอย่าง มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์และเหมาะสม กับบริบทของพื้นที่ นำไปสู่การพัฒนาสังคม คุณภาพควบคู่กับสังคมคุณธรรม

จากการดำเนินงานดังกล่าวก่อให้เกิด นวัตกรรมองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี เกิดขึ้นมากมาย และเพื่อให้กระบวนการใน การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมความดี สามารถองหันได้ เกิดขึ้นงานแห่งความสำเร็จ ที่เป็นรูปธรรม รวมถึงเป็นแบบอย่างหรือแนวคิด ให้กับหน่วยงานองค์กรอื่นๆ ในกระบวนการทดสอบคุณภาพ สรุปบทเรียนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์สังเคราะห์ การจัดการความรู้ให้น่าสนใจ ศูนย์คุณธรรม

จึงได้จัดทำหนังสือ กระบวนการทดสอบคุณภาพ โดยเนื้อหาข้อมูลได้จากการรวบรวม เทคนิควิธีการ ในการทดสอบคุณภาพ สรุปบทเรียนด้านคุณธรรมความดีจากการ ดำเนินงานโครงการ และด้านหาข้อมูลในการ จัดทำหนังสือเพื่อเผยแพร่จากแหล่งต่างๆ พร้อมยกตัวอย่างดีในการดำเนินงานทดสอบคุณภาพเพื่อการเผยแพร่

ศูนย์คุณธรรม ขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้อง ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือฉบับนี้จะเป็น คู่มือที่เป็นประโยชน์ ต่อหน่วยงานองค์กร ภาคีที่ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมความดี ให้สามารถนำไปใช้ในการจัดทำองค์ความรู้ ที่ได้รับจากการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ ต่อการส่งเสริม พัฒนา ต่อยอดขยายผลนำไปสู่การเรียนรู้ของสังคม เพื่อยกระดับการ ขับเคลื่อนคุณธรรมความดี ให้เป็นสังคม คุณธรรมอย่างยั่งยืน

คงจะทำงา
ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

สารบัญ

The Process of Moral Knowledge

หน้า

กระบวนการทดสอบค์ความรู้ด้านคุณธรรม

5

- ที่มาขององค์ความรู้ด้านคุณธรรม
- องค์ความรู้มาจากไหน
- ความหมายและคุณลักษณะขององค์ความรู้
- การทดสอบค์ความรู้
- การทดสอบค์ความรู้ต้องเริ่มจากอะไรก่อน
- จะเขียนองค์ความรู้ให้สมบูรณ์มากขึ้นต้องมีเทคนิคพิเศษอะไรบ้าง?
- กระบวนการจัดการความรู้

How to get BIG IDEA!

18

Book Design

27

หลักการออกแบบหนังสือเล่มเล็ก

- หลักการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เบื้องต้น
- การออกแบบหนังสือเล่มเล็กโดยย่อ

ตัวอย่างผลงานการทดสอบค์ความรู้

40

และออกแบบหนังสือเล่มเล็กจาก 10 โรงเรียน

กระบวนการ ทดสอบค์ ความรู้^{ด้าน}_{คุณธรรม}

ที่มาขององค์ความรู้ด้านคุณธรรม

องค์ความรู้และความรู้คือทุนทางปัญญาที่มีอยู่ในทุกคน ได้แก่ การฟัง พูด อ่านและเขียน เมื่อฟัง พูด อ่าน เขียน ต้องสามารถนำความรู้เหล่านั้นกลับมาคิดเพื่อประยุกต์ใช้กับโรงเรียน/ชุมชน ของเรางด้วย เมื่อทำแล้วต้องทำซ้ำบ่อย ๆ ก็จะเกิดความชำนาญ สำหรับองค์ความรู้ด้านคุณธรรม เกิดจากแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรมซึ่งมีนิยาม ว่าเป็นแหล่งรวมองค์ความรู้ที่มีความดี ความงามแทรกอยู่ตามองค์ประกอบของแหล่งเรียนรู้ทั้ง สื่อ วัสดุ ภูมิปัญญา มีผู้รู้ ผู้ถ่ายทอดความรู้ และผู้มาเรียนมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำความรู้ไปใช้พัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณค่าความดี การพึงดูนมองและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคม คนมาร่วมทำกิจกรรมก็จะได้ความรู้และคุณธรรมกลับไปด้วย องค์ความรู้ด้านคุณธรรม เกิดจากการดำเนินงานดังกล่าว การที่จะทดสอบค์ความรู้จะสามารถทำได้ดีต้องมีการดำเนินกิจกรรมเป็นประจำ หากไม่เคยทำก็จะไม่สามารถมีข้อมูลที่จะมาทำเรื่องการทดสอบค์ความรู้ได้

การดودองค์ความรู้

องค์ความรู้มาจากไหน

องค์ความรู้เกิดจากการกระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และการสื่อสารระหว่างกัน ดังนี้

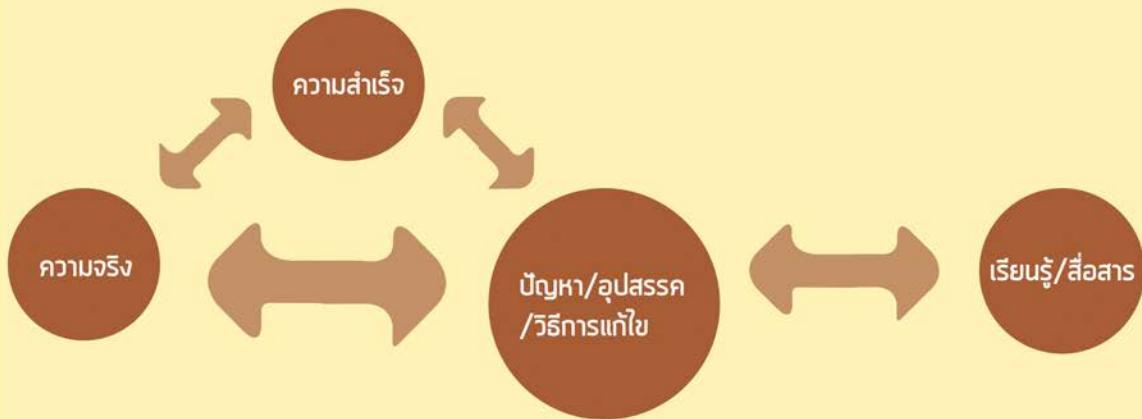
- กระบวนการคิดและการระดมสมอง... ทางความคิด... กระบวนการมีส่วนร่วม เนื่องจากแต่ละคนมีความคิดที่แตกต่างหลากหลาย จึงต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการคิดและระดมสมอง

- กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้... เปิดหู เปิดตา และเปิดใจ... คือต้องมีการยอมรับความคิดเห็นและยอมรับงานของผู้อื่น

- กระบวนการสะท้อนผลการดำเนินงาน... แต่ละครั้ง คนที่ทำโครงการจะต้องสะท้อนผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งเพื่อเป็นบทเรียน ไม่ใช่สรุปผลในช่วงสุดท้ายเนื่องจากจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาหากมีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างทาง

- กระบวนการนิเทศ กำกับและติดตามผล การดำเนินงาน

- กระบวนการประเมินผล ก่อน... ระหว่าง... เสร็จสิ้น... และหลัง

ความหมายและคุณลักษณะขององค์ความรู้

- เป็นข้อมูล ความรู้ หรือสารสนเทศที่เป็นความจริงหรือข้อเท็จจริง ตามธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น การทำแทนนด้วยไข้น้ำชาวข้าว ข้อมูลเหล่านั้น ได้ผ่านการพิสูจน์แล้ว ได้รับการยอมรับว่า เป็นข้อมูลที่มีคุณค่าและคุณประโยชน์
- เป็นความรู้เพื่อการแก้ปัญหา เกิดจากการคิดค้นของมนุษย์
- เป็นความรู้ที่ยังซ่อนเร้นอยู่ กำลังรอการค้นพบและพิสูจน์ การที่เราจะเห็นองค์ความรู้ที่ซ่อนเร้นอยู่ เราต้องช่างสังเกตเพื่อเป็นที่ซ่อนเร้นอยู่
- เป็นความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในบริบทต่างๆ

การถอดองค์ความรู้

ถอด หมายถึง การนำองค์ความรู้ที่เรามีในโครงการกิจกรรมหรือในแหล่งเรียนรู้ ออกมายield ให้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารเผยแพร่ ความรู้มี 3 แบบ คือ ความรู้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ถ้าเรามีการสังเกตเราจะจะเกิดองค์ความรู้ขึ้นจากธรรมชาติที่อยู่รอบๆ ตัวเรา ต่อมาคือความรู้ในการแก้ไขปัญหา เพราะทุกที่ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนหรือชุมชน ทุกที่ก็จะมีปัญหานอกเหนือไป ซึ่งจำเป็นต้องใช้องค์ความรู้มาใช้เพื่อการแก้ไขปัญหา และความรู้ต่างๆ ออกมายield ได้ในรูปของเอกสารได้แก่ หนังสือ เล่มใหญ่ เล่มเล็กเอกสารรายงาน หรือการแสดง ซึ่งความรู้ต่างๆ ทำได้หลายรูปแบบ

การ “ถอด” องค์ความรู้ที่เราทำขึ้น ส่งผลให้เกิดประโยชน์ในการนำไปปรับและนำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดี ช่วยในการหาจุดเด่นจุดด้อยของผลการดำเนินงานของเรา กิจกรรมที่ทำ ส่งผลให้เกิดการจัดการตนของอย่างไร สำหรับการถอดองค์ความรู้ จำเป็นต้องมีเนื้อหาที่ต้องการถ่ายทอดให้ครบถ้วนก่อน และสามารถตอบโจทย์บางอย่างได้

การทดสอบค์ความรู้เพื่อการเผยแพร่ มีสิ่งที่ต้องคำนึงถึง ดังนี้

- วิเคราะห์ตนเองมีอะไร
- อะไรเป็นองค์ความรู้ที่แท้จริง
- องค์ความรู้อะไรที่เผยแพร่ได้
- องค์ความรู้อะไรที่จะให้ผู้อื่นมาเรียนรู้
- องค์ความรู้ที่โดดเด่น
- องค์ความรู้ที่เกิดจากการแก้ไขปัญหา
- การประยุกต์ใช้ขยายผล

งานทดสอบค์ความรู้ เพื่อการเผยแพร่ เป็นการนำเสนอว่า โครงการนั้นทำอะไร ถ้าไม่ทำ จะเกิดอะไร บอกสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อโครงการเสร็จสิ้นลง ตัวอย่างเช่น ถ้าขัดห้องน้ำ แล้วได้อะไร ต่อมาทำอย่างไร ขั้นตอนวิธีการ ใครเข้าร่วมบ้าง หากมีการใช้ข้อมูลของผู้อื่นควรบอกด้วยว่า姓名ของครามาใช้เพื่อให้เครดิตของเจ้าของงาน ใช้อุปกรณ์อะไรบ้าง ได้อะไรบ้าง เกิดความเปลี่ยนแปลงอะไร เช่นการขัดห้องน้ำ ได้คุณธรรมเรื่องอะไร ปัญหาอุปสรรค การแก้ไข ปัญหา แก้ไขอย่างไร และสุดท้าย สามารถเอาไปขยายผลได้อย่างไร มีอะไรที่น่าทำต่อเนื่องและต่อยอดงานนั้นได้

การทดสอบค์ความรู้ต้องเริ่มจากอะไรก่อน

ในการทดสอบค์ความรู้ ต้องมีการรวบรวม และจัดลำดับข้อมูลที่จะนำมาใช้ ดังนี้

• การทดสอบค์ความรู้ต้องมีที่มาที่ไป ต้องมีเป้าหมาย จะเริ่มลงมือทำกิจกรรมนี้อย่างไร คนที่ต้องมาช่วยกันทำเรื่องนี้มีใครบ้าง

• ผลของการดำเนินกิจกรรม เป็นไปตามเป้าหมายที่วางแผนไว้หรือไม่ สามารถดูได้จาก อะไร เช่น เป้าหมายคือเพื่อให้เด็กเกิดความรับผิดชอบ มีวิธีการอย่างไรว่าเด็กเกิดความรับผิดชอบ มากขึ้น และสามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้นอย่างเป็นปกติ ข้อดีของผลที่เกิดขึ้น ดีอย่างไร ทั้งต่อคน อื่นหรือตนเอง และเกิดผลกระทบไปสู่ชุมชนเครือข่ายหรือไม่ และกิจกรรมที่ทำมีปัญหาอุปสรรค

หรือไม่ มีวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างไร เพื่อ恩เครือข่ายอื่นแก้ไขปัญหานี้อย่างไร เราจะแก้ไขปัญหาของตนเองอย่างไร และถ้ากิจกรรมนี้ดี เพราะอะไร จุดเด่นจุดด้อยของการดำเนินกิจกรรม

• การค้นหาปัจจัย ทั้งปัจจัยสำคัญ ปัจจัยล้มเหลวในการเกิดความตีความงานจากการดำเนินกิจกรรม และจะทำอย่างไรเพื่อป้องกัน ปรับปรุง ปัจจัยล้มเหลวที่เกิดขึ้น

• การนำเสนอความคุณใจในกิจกรรมที่ทำแล้วส่งผลกระทบเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมขึ้น

• รูปแบบของการเรียน จะเป็นการกลั่นกรองออกมารากความคิดของเราแล้วนำมาเรียน เรียนเป็นประโยชน์ให้เกิดความเข้าใจและรู้เรื่อง เรียนเป็นความเรียงแบบมีข้อทัว เรียนเรียงให้น่าอ่าน มีการพادหัวเรื่อง มีภาพหรือแผนภาพประกอบที่ดึงดูดความสนใจ

จะเขียนองค์ความรู้
ให้สมบูรณ์มากขึ้น
ต้องมีเทคนิคพิเศษ
อะไรบ้าง

มีลำดับการนำเสนอที่เป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน เรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง จากหนึ่งไปสอง สองไปสาม ไปสี่ ตอบไปทีละข้อถ้าโครงการนั้น มีหลายกิจกรรมให้เขียนเล่าให้เห็นภาพรวมของโครงการก่อน โดยบอกเล่าเป้าหมายของโครงการให้ชัดว่า “ทำโครงการนี้ไปเพื่ออะไร ต้องการเห็นอะไร”

คัดเลือกกิจกรรมที่適合เด่น น่าสนใจ ประมาณ 1-2 กิจกรรมมาเล่าเรื่องราวที่ประกอบด้วยข้อคำถามที่ต้องการนำเสนอให้เห็นว่ามีกระบวนการในการจัดกิจกรรมอย่างไร ทำแล้วเกิดผลกระทบที่ดีอย่างไร พยายามดึงเรื่องที่เป็นจุดเด่น หรือใช้ภาพมาเป็นเครื่องมือในการนำเสนอ

อาจมีการหยิบยกคำพูด คำบอกเล่า ประโยคเด็ด ๆ เกร็ดเล็กเกร็ดน้อยจากคนที่เกี่ยวข้องมาประกอบการเขียนเข่น ผู้เข้ารับการอบรม ประธาน เจ้าอาวาส ผู้ปกครอง เพื่อดึงดูดความสนใจ การคัดเลือกมีรูปภาพกิจกรรม รูปคน รูปงาน ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการนำเสนอให้ภาพเล่าเรื่อง มาประกอบเพื่อทำให้งานมีสีสัน ไม่น่าเบื่อ

องค์ความรู้จากรูปภาพ

จากภาพจะเห็นครูและเด็กไปศึกษาแปลงถัวพลู
ความรู้ หมายถึง ถัวพลู, ดินที่ปลูก, ปุ๋ยที่ใส่ถัวพลู
ทักษะ / กระบวนการ หมายถึงมีกระบวนการปลูกอย่างไรที่ทำให้ถัวพลูเจริญเติบโต
และได้ผลผลิตดี
ค่านิยม / คุณธรรม หมายถึงมีความดี ความงามจากแปลงถัวพลู เช่น ทำอย่างไรให้
ปลอดสารพิษ

จะทำชุดองค์ความรู้ที่ดี สมบูรณ์ เราก็มิใช่ คนอื่นพึ่งใจน่าอ่าน รู้เรื่องต้องมีคนแบบไหนมาทำบ้าง

คนที่รู้จัก พึงเป็น คือ พึงอย่างตั้งใจรู้ว่าใจความที่เข้าสื่อสารออกมาก็จะอะไร

คนที่รู้จัก ผุดเป็น คือ ผุดให้เป็นตามขั้นตอน ไม่ว่ากวนกระขับได้ใจความ ครบถ้วนเนื้อหา ละเอียดทันเวลา

คนที่รู้จัก อ่านเป็น คือ อ่านอย่างเข้าใจ รู้ว่าสิ่งที่เข้าเจียน เข้าต้องการบอกอะไรเรา

คนที่รู้จัก เขียนเป็น คือ เจียนเป็นขั้นเป็นตอน มีก่อนมีหลัง ไม่ว่ากวน ได้ใจความ คนอื่น อ่านแล้วเข้าใจ

คนที่รู้จัก ประชาสัมพันธ์เป็น คือ รู้ว่าเมื่อไรต้องนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ไปเผยแพร่ บอกต่อ รู้ซึ่งทาง รู้รูปแบบ กลุ่มเป้าหมาย

เคล็ดลับเพื่องานของราชสำเริงได้ดีที่สุด

1. ต้องมีทัศนคติ ที่ดีต่อเรื่องที่กำลังทำ “อย่าเพิ่งปฏิเสธ อย่าเพิ่งคิดถึงปัญหา ก่อนลงมือทำ อย่าคิดว่าทำไม่ได้”
2. อย่าคิดว่า “ทำเพื่อตอบโจทย์ให้กับคนอื่น”
3. อย่าคิดว่า “ทำแล้วจะมีคนมาทำให้อีก”
4. อย่าคิดว่า “ไม่ทำก็มีคนมาทำให้”
5. อย่าเข้าข้างตนเองจนมองไม่เห็นคนอื่น

กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management Process)

เราต้องมีความรู้เรื่องอะไร
เรามีความรู้เรื่องบันทึกหรือยัง

ความรู้อยู่ที่ใด อยู่ในรูปแบบอะไร
จะนำมาเก็บรวมกันได้อย่างไร

จะแบ่งประเภทหัวข้อได้อย่างไร

จะทำให้เข้าใจง่ายและสมบูรณ์อย่างไร

เรานำความรู้มาใช้งานได้หรือไม่

มีการแบ่งบันความรู้ให้กันหรือไม่

ความรู้นั้นทำให้เกิดประโยชน์กับองค์กรหรือไม่
ทำให่องค์กรเดินหน้าหรือไม่

1. การเบ่งชั้นความรู้
[knowledge Identification]

2. การสร้างและแสวงหาความรู้
[knowledge Creation and Acquistion]

3. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ
[knowledge Organization]

4. การประมวลและกรับรองความรู้
[knowledge Codification and Refinement]

5. การเข้าถึงความรู้
[knowledge Access]

6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
[knowledge Sharing]

7. การเรียนรู้
[Learning]

กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management Process)

เป็นกระบวนการแบบหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรเข้าใจถึงขั้นตอนที่ทำให้เกิด กระบวนการจัดการความรู้หรือพัฒนาการของความรู้ที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กรประกอบด้วย 7 ขั้นตอนดังนี้

- การบ่งชี้ความรู้ เช่นพิจารณาว่า วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / เป้าหมายคืออะไรและเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เราจำเป็นต้องรู้อะไร, ขณะนี้เรามีความรู้อะไรบ้าง, อยู่ในรูปแบบใด, อยู่กับใคร

- การสร้างและแสวงหาความรู้ เช่นการสร้างความรู้ใหม่, แสวงหาความรู้จากภายนอก, รักษาความรู้ไว้, จำกัดความรู้ที่ไม่ได้แล้ว

- การจัดความรู้ให้เป็นระบบ เป็นการวางแผนสร้างโครงสร้างความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเก็บความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต

- การประมวลและกลั่นกรองความรู้ เช่นปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐาน, ใช้ภาษาเดียวกัน, ปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์

- การเข้าถึงความรู้ เป็นการทำให้ผู้ใช้ความรู้นั้นเข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ(IT), Webboard, บอร์ดประชาสัมพันธ์เป็นต้น

- การแบ่งปันและเปลี่ยนความรู้ ทำได้หลายวิธีการโดยกรณีเป็น Explicit Knowledge อาจจัดทำเป็นเอกสาร, ฐานความรู้, เทคโนโลยีสารสนเทศหรือกรณีเป็น Tacit Knowledge อาจจัดทำเป็นระบบที่มีข้ามสายงาน, กิจกรรมกลุ่มคุณภาพและนัดกรรม, ชุมชนแห่งการเรียนรู้, ระบบพี่เลี้ยง, การสับเปลี่ยนงาน, การยืมตัว, เวทีแลกเปลี่ยนความรู้เป็นต้น

- การเรียนรู้ ควรทำให้การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน เช่นเกิดระบบการเรียนรู้จากสร้างองค์ความรู้ > นำความรู้ไปใช้ > เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ และหมุนเวียนต่อไปอย่างต่อเนื่อง

(ที่มา : กระบวนการจัดการความรู้. <http://network.moph.go.th/km.ict>)

→ สรุป เทคนิคการทดสอบค์ความรู้อย่างง่าย คือ การนำความรู้ที่มีอยู่ในโครงการ / แหล่งเรียนรู้ (ความรู้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มนุษย์สร้างขึ้น ความรู้เพื่อการแก้ไขปัญหา ความรู้ที่ยังซ่อนเร้นอยู่ / รอการค้นพบ) ของท่าน ซึ่งมีหลายรูปแบบ ออกมากในรูปเอกสาร / การแสดง / การนำเสนอรูปแบบต่างๆ เพื่อการสื่อสาร / ประชาสัมพันธ์องค์กร / เรียนรู้ ฯลฯ

How to get **BIG IDEA!**

Big Idea หมายความกากๆ กว่าจะได้มาต้องใช้เวลา ใช้ความอดทน ใช้งบประมาณในการสร้างสรรค์ แต่ถ้าเกิดได้แล้ว มันก็จะช่วยเพิ่มนูลค่าให้กับงานนั้นๆ

Big Idea คืออะไร

- คือ แผนของไอเดีย หรือจุดรวมของความคิด ก่อนที่จะแตกยอดอกไปเป็นไอเดียอื่น เช่น ไอเดียของ Script หนัง หรือไอเดียสำหรับ Print Ad
- คือ สิ่งที่จะทำให้คนจดจำเนื้อหาเกี่ยวกับโครงการของเรา และเป็นคุณค่า หรือจุดเด่น ที่ขัดเจนปี๊ดล้ำปี๊เด่า
- คือ แผนที่ยึดไอเดียของงานขึ้นนั้นๆ ในแคมเปญมีเนื้อหาต่อเนื่อง และมีจุดขายที่ขัดเจน ตัวอย่าง
  - Big Idea ของ Pepsi
"The taste of a new generation"
  - Big Idea ของ Nike
"Just do it"

แล้วมันสำคัญอย่างไร ?

- เพื่อให้คนจดจำและเข้าใจจุดเด่นหรือจุดขายของโครงการอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะผ่าน สื่อต่างๆ มากมาย
- เพื่อสร้างให้จุดเด่นหรือจุดขายกล้ายเป็นสมบัติของเรานี่สุด
- สำหรับงานที่ยังมีจุดขายไม่ขัดเจน Big Idea จะช่วยสร้างให้เกิดขึ้น และตอบอย่างเข้า สู่ความจดจำของผู้รับซื้อ
- สำหรับงานที่มีจุดขายที่จับต้องไม่ได้ Big Idea จะช่วยปั้นนำให้เป็นตัว จับต้องได้

แล้วจะหาได้อย่างไร ?

- จากการรู้จักกลุ่มเป้าหมายของงานหรือโครงการนั้น
- จากการรู้จักตัวเองอย่างแตกฉาน
- มองจากโจทย์

กลุ่มเป้าหมาย เช่น

- เขาเป็นใคร เพศอะไร อายุเท่าไหร่
- เขายิ่งวิตอย่างไร ทำงานอะไร เวลาว่างทำอะไร
- เขายังทัศนคติอย่างไร ต่อสิ่งต่างๆ รอบตัว และต่อประเภทของโครงการ
- เขายังประสบการณ์ไม่ดีกับงานเราหรือเปล่า

ตัวโครงการ

- ประสิทธิภาพของตัวโครงการว่ามีจุดเด่นอย่างไร
- คุณลักษณะของตัวโครงการ
- ประวัติความเป็นมาว่ามีเรื่องราวจับต้องได้ไหม
- กิจกรรมอะไร ดูดีไหม LOOK ดีไหม

โจทย์ที่ดีเป็นอย่างไร

- รวบรวมข้อมูลทั้งด้านลึก ด้านกว้าง เกี่ยวกับสินค้า และกลุ่มเป้าหมาย
- สรุปได้อย่างชัดเจนว่าต้องการสื่อสารอะไรผ่าน Single minded and inspiring proposition (จุดขายหนึ่งเดียวและถูกต้องให้เกิดจินตภาพและสร้างสรรค์ออกมากให้เป็นรูปร่าง)
- โจทย์ที่ดีมักจะฟังแล้ว ก่อให้เกิดไอเดีย ก่อให้เกิดความอยากรู้ที่จะสร้างสรรค์
- เห็นจุดเด่นที่แตกต่างจากคู่แข่ง
- น่าเขื่อถือ
- ก่อให้เกิดแรงขับทางด้านไอเดีย

วิธีตรวจสอบว่า BIG Idea ของคุณ Work หรือไม่ !

- มันสร้างการรับรู้ หรือการริบอราในกลุ่มเป้าหมายได้หรือไม่
- มันเปลี่ยนทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายได้หรือไม่
- คุณสามารถสื่อสาร Big Idea ในสื่อต่างๆ ได้หรือไม่

- คุณสามารถมีไอเดียแตกต่างกัน เพื่อทำงานขึ้นใหม่บนแกนหลัก Big Idea เดิมหรือไม่ ปีแล้วปีเล่า
- มันช่วยเพิ่มจำนวนผู้สนใจหรือไม่

สรุปคือ ทั้งหมดเป็นสิ่งที่ควรเข้าคิดคร่าวๆ ว่า ในการคิดงานแต่ละขั้น แต่ละงาน เราได้ Big Idea หรือเปล่า เพราะถ้าเราได้ก็จะสามารถต่อยอดคิดเป็น Campaign ได้ตลอดเวลา

การใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ หมายถึง เครื่องมือหรือตัวกลางที่ใช้ในการนำข่าวสาร เรื่องราว จากองค์กรหรือหน่วยงานไปสู่ประชาชน

สื่ออาจจำแนกได้หลายประเภทหลายหลักเกณฑ์แต่การกำหนดประเภทของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ จะต้องคำนึงถึงลักษณะที่เป็นรูปธรรม ลักษณะที่พัฒนาได้ประโยชน์ในปัจจุบัน และศักยภาพเพื่อนาคต

ประเภทของสื่อที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์

โดยปกติทั่วไปมีการแบ่งประเภทของสื่อกันไว้หลายประเภท และหลายหลักเกณฑ์ (criteria) ได้ประมาณสิบไว้ดังนี้

1. แบ่งตามวิวัฒนาการ ได้แก่ สื่อประเพณี (traditional media) สื่อมวลชน (mass media) สื่อเฉพาะกิจ (specialized media)
2. แบ่งตามบทบาทหน้าที่ทางสังคม ได้แก่ สื่อข่าวสาร (information media) สื่อการศึกษา (education media) สื่อบันเทิง (entertainment media)
3. แบ่งตามประสิทธิภาพที่ใช้ในการรับสาร ได้แก่ สื่อเสียง (audio media) สื่อทัศน์ (visual media) สื่อเสียงทัศน์ (audio-visual media)

4. แบ่งตามบทบาทหน้าที่ทางเทคนิค (technical functions) ได้แก่ สื่อถ่ายทอดสาร transmission media) สื่อบันทึกสาร (record media)
5. แบ่งตามเครื่องนำรั้หสาร ได้แก่ สื่อลิ้งพิมพ์ (print media) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (electronic media) สื่อบันเทิงเสียงหรือภาพ (film or tape)

ความสำคัญของสื่อที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีความสำคัญ คือ

1. เพื่อการถ่ายทอดหรือบอกข่าวสารให้แก่ประชาชนได้รับทราบ
2. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง
3. เพื่อเป็นการสร้างความนิยมและภาพพจน์ที่ดีขององค์กร

ลักษณะของสื่อประชาสัมพันธ์แต่ละประเภท

สื่อลิ้งพิมพ์ (Print Media)

สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ (The Printed Words)

1.1 สื่อเพื่อการสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน (House or Home Journal) เป็นหนังสือวารสาร สิ่งพิมพ์ที่ใช้สื่อสัมพันธ์ในหน่วยงานให้รู้หรือเข้าใจและแจกจ่ายกันเฉพาะภายในหน่วยงาน

1.2 สื่อสัมพันธ์ภายนอกหน่วยงาน (External Publication) เป็นวารสารสิ่งพิมพ์ที่ใช้เพื่อสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับบุคคลภายนอกหน่วยงาน จัดทำรูปเล่ม ประณิต ใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา เป็นทางการ การระมัดระวังมากกว่าหนังสือสัมพันธ์ภายใน

1.3 สื่อสัมพันธ์แบบผสม (Combination) เป็นการจัดทำสิ่งพิมพ์ สื่อสัมพันธ์ในลักษณะผสมใช้อ่านได้ ทั้งคนภายในและภายนอกหน่วยงานในเล่มเดียวกัน

การเตรียมสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ (Preparation for Publication) ก่อนจะทำสิ่งพิมพ์ควรนิยาระวังแผนให้เรียบร้อย การวางแผนที่ดีต้องคำนึงถึงสิ่ง 3 ประการด้วยกัน คือ วัตถุประสงค์ (Purpose) ผู้อ่าน (Reader) และรูปแบบ (Format) ในขณะเดียวกันจะต้องพิจารณาปัจจัยทั้ง 3 ประการนี้ร่วมกัน

1. วัตถุประสงค์ (Purpose) ก่อนที่จะทำหนังสือควรจะวางวัตถุประสงค์ย่างรอบคอบ เกี่ยnwัตถุประสงค์และให้ผู้อ่านมีอำนาจอนุมัติและทำงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. ผู้อ่าน (Reader) งานสำคัญอันดับแรกคือ ทำงานให้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และงานนั้นจะเป็นจริงได้ต้องคำนึงถึงผู้อ่านเป็นหลัก ผู้อ่านจะเป็นผู้ตัดสินผลงาน ถ้าเขารู้สึกชอบชี้งกับหนังสือก็ประสบความสำเร็จ แต่ถ้าเขามิ่งก่อหนังสือเขาอาจจะไม่ชอบชี้ง ดังนั้น เราต้องตอบให้ได้ว่าในสัยในการอ่านหนังสือของเขานะเป็นอย่างไร ตัวอย่างประเภทไหนที่จะดึงดูดความสนใจของเขา ระหว่างเด้าโครงเรื่องอย่างไรจึงจะเขานะใจเข้าได้ ควรจะเป็นส่วนไหน เป็นต้น

3. รูปแบบ (Format) มีสิ่งพิมพ์ที่ไม่คำนึงถึงผู้อ่าน แล้วก็ไม่อยากที่จะวางรูปแบบ ควรกำหนดขนาดของหน้า จำนวนหน้า รูปภาพ มีการดูนหรือไม่ และอื่น ๆ อีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยในการกำหนดรูปแบบ คือ หาจุดสารที่มีวัตถุประสงค์เหมือนกัน และกลุ่มผู้อ่านเดียวกัน ลองอ่านและวิเคราะห์และลองวางรูปแบบชี้งในการวางรูปแบบนั้นควรคำนึงถึงงบประมาณและเนื้อหาที่จะให้

สื่อสิ่งพิมพ์มีลักษณะต่าง ๆ คือ

1.1 วารสาร (Journal)

จัดทำเพื่อผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม อาจเป็นภายในหรือภายนอกองค์กรก็ได้ จัดทำเป็นรูปเล่ม มีระยะเวลาออกที่แน่นอน และมีความต่อเนื่อง

ข้อดีของการสาร

1. รูปเล่มแข็งแรงและสวยงาม

2. สามารถเข้าถึงกลุ่มประชาชั้นเป้าหมายได้ตามความประสงค์เจาะจงหรือต้องการ

3. มีผลทางด้านข่าวร้ายเตือนความทรงจำและประทับใจ เพราะออกติดต่อกันเป็นประจำ และต่อเนื่องโดย สนับสนุน

4. มีเนื้อที่เพียงพอที่จะสื่อสารหรือขี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์
5. มีความยืดหยุ่นสูง เพราะอาจเปลี่ยนแปลงเนื้อหา รูปเล่มให้เป็นไปตามความต้องการ และงบประมาณของ องค์กรสถาบันได้ง่าย

ข้อจำกัดของวารสาร

1. คุณภาพของวารสารมักไม่ค่อยดีและขาดคุณภาพ เพราะจัดทำกันเองในองค์กรเป็นส่วนใหญ่
2. งบประมาณเป็นอุปสรรคสำคัญในการจัดทำ
3. ยุบเลิกได้ง่าย หากผู้บริหารไม่เห็นด้วย หรือเมื่อไม่ได้รับงบประมาณ
4. ผู้จัดทำไม่มีเวลาเพียงพอ เพราะต้องมีงานภาระอื่นๆ ภายใต้องค์กรอีกมากมาย
5. หากวารสารที่ออกนั้นมีวัตถุประสงค์ที่ไม่แน่นัดหรือขาดความรู้ที่น่าสนใจและสาระประโยชน์ที่แท้จริงแล้ววารสารนั้นก็อาจจะไม่ได้รับความสนใจจากประชาชน

1.2 นิตยสาร (Magazines)

นิตยสาร เป็นเครื่องมือหรือสื่อในการประชาสัมพันธ์ประเภทสิ่งพิมพ์ที่สำคัญอย่างหนึ่ง นิตยสารมีรูปเล่มที่กะทัดรัดสวยงาม และมีระบบการพิมพ์ที่ประณีต มีสีสวยงามช่วยดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

ข้อดีของนิตยสาร

1. การจัดทำนิตยสารมักทำในรูปของชุดกิจโดยทีมงานขององค์กร
2. มีการวางแผนงานจัดทำอย่างเป็นระบบ ทำให้มีรูปเล่มที่สวยงามและเนื้อหาเปลี่ยนไปช้าหรือน่าเบื่อ
3. สามารถนำเสนอรายละเอียดเรื่องราวได้มาก และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้
4. จำนวนการผลิตไม่มาก มีการบอกเงื่อนไขการรับเป็นสมาชิก ทำให้ไม่สูญเปล่า
5. ระยะเวลาในการอ่านนิตยสารนานกว่าหนังสือพิมพ์

ข้อจำกัดของนิตยสาร

1. ราคาต่อหน่วยของนิตยสารแพงกว่าหนังสือพิมพ์
2. การจัดจำหน่ายและเผยแพร่ร้อยในวงจำกัดเฉพาะกลุ่ม
3. ขาดความรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ เพราะอาจออกเป็นรายเดือนหรือรายปีชั้ง
4. มีราคาแพง ประชาชนบางกลุ่มอาจไม่สามารถซื้อหรือจับจ่ายได้
5. มีจำนวนจำหน่ายและเผยแพร่ค่อนข้างน้อย

1.4 หนังสือรายงานประจำปี มักจัดทำเป็นรูปเล่ม และมีขนาดต่าง ๆ ตามความเหมาะสม มีเรื่องราวสำคัญและ นำเสนอในขององค์กร เรียกว่า Annual Report

1.5 หนังสือรายงานประจำวาระ (Imperium Report) ทำเป็นรูปเล่มคล้ายกับหนังสือรายงานประจำปี โดยออกเป็นงวด ๆ เช่น 3 เดือน หรือ 6 เดือนต่อครั้ง เพื่อรายงานผลการดำเนินงานขององค์กรประจำวาระ หรือรายงานผลโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

1.6 จดหมาย (News Letter) มีลักษณะเป็นแผ่นปลิวนิดหนึ่ง เพื่อส่งให้กับกลุ่มลูกค้าที่เป็นเป้าหมาย หรือคาดคะเนว่าจะเป็นลูกค้าได้ในอนาคต มีหัวใจที่สำคัญที่สุดเป็นเอกสารลักษณ์เฉพาะของตนหรือองค์กร

1.7 ป้ายประกาศและใบสั่ง เก็บไว้เพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชนที่มีความเด่นและสะดุกดตา จัดทำด้วยสีสันสวยงาม มีภาพและตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย แม้อยู่ไกล

1.8 แฟ้มพับ (Folder) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการขององค์กร

1.9 เอกสารแจก มักทำเป็นเอกสารที่รวมเป็นเล่ม เพื่อเผยแพร่หรือแจกให้อ่าน

1.10 จุลสาร (Booklet and Bulletin) เป็นเอกสารเชิงความรู้ทางวิชาการ มีลักษณะคล้ายแผ่นพับแต่เขียนเป็นเล่ม

1.11 ใบปลิว (Leaflet) มีลักษณะเป็นกระดาษแผ่นเดียว บรรจุข่าวสาร เรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องการจะประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงในกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง

(ที่มา : การใช้สื่อเพื่อประชาสัมพันธ์. www.oknation.net/blog/print.php?id=292121)

หลักการ ออกแบบ หนังสือเล่มเล็ก

หลักการออกแบบหนังสือเล่มเล็ก

สิ่งพิมพ์ที่พับเห็นโดยทั่วไปประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญหลายอย่าง ได้แก่ ตัวอักษร หรือข้อความ ภาพประกอบ เนื้อที่ว่าง และส่วนประกอบอื่น การออกแบบสิ่งพิมพ์ต้องคำนึงถึงการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ดังกล่าวเข้าด้วยกันโดยใช้หลักการดังนี้ ทิศทางการและการเคลื่อนไหว (Direction & Movement)

เมื่อผู้รับสารมองดูสิ่งพิมพ์ การรับรู้เกิดขึ้นเป็นลำดับตามการมองเห็น กล่าวคือ เกิดขึ้นตาม การ观赏สายตาจาก องค์ประกอบหนึ่งไปยังอีกองค์ประกอบหนึ่ง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการดำเนินการวางแผน กำหนดและขักจุงสายตาของผู้รับสารให้เคลื่อนไหวไปใน ทิศทางที่ถูกต้อง ตามลำดับ ขององค์ประกอบที่ต้องการให้รับรู้ก่อนหลัง โดยทั่วไปหากไม่มี การสร้างจุดเด่นขึ้นมา สายตาของผู้รับสารจะมองดูหน้ากระดาษที่เป็นสีพิมพ์ในทิศทางของ ตัวอักษรซี (Z) ในภาษาอังกฤษ คือ จะเริ่มมองที่มุมบนด้านขวา แล้วไล่ลงมาอย่างมุ่ล่างด้านซ้าย ไปจบที่มุมล่างด้านขวาตามลำดับ การจัดองค์ประกอบที่สอดคล้องกับธรรมชาติของการมองนี้ เป็นส่วนช่วยให้เกิดการรับรู้ตามลำดับที่ต้องการ

เอกภาพและความกลมกลืน (Unity & Harmony) เอกภาพคือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งในการจัดทำเลเยอร์เอาร์ทหมายถึงการนำเอาองค์ประกอบที่แตกต่างกันมาวางไว้ใน พื้นที่หน้า กระดาษเดียวกันได้อย่างกลมกลืน ทำหน้าที่สอดคล้องและส่งเสริมกันและกันในการ สื่อสารความคิดรวบยอดและ บุคลิกภาพของสื่อ สิ่งพิมพ์นั้น ๆ การสร้างเอกภาพนี้สามารถทำได้ หลายวิธี เช่น การเลือกใช้องค์ประกอบอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเลือกใช้แบบตัวอักษรเดียวกัน การเลือกใช้ภาพขาว ดำทั้งหมด เป็นต้น การสร้างความต่อเนื่องกันให้องค์ประกอบ องค์ประกอบ เช่น การจัดให้พาดหัววางทับลงบนภาพ การใช้ตัวอักษรที่เป็นข้อความ ล้อตามทรวดทรง ของภาพ เป็นต้น การเว้นพื้นที่ว่างรอบองค์ประกอบทั้งหมด ซึ่งจะทำให้พื้นที่ว่างนั้นทำหน้าที่

เมื่อൺกรอบสีขาวล้อมรอบองค์ประกอบทั้ง หมวดได้ไว้ภายในข่าวี่ให้องค์ ประกอบทั้งหมวดดูเหมือนว่าอยู่กันอย่างเป็นกลุ่มเป็นก้อน

ความสมดุล (Balance) หลักการเรื่องความสมดุลนี้เป็นการตอบสนองธรรมชาติของผู้รับสารในเรื่องของ แรงโน้มถ่วง โดยการจัดวางองค์ประกอบทั้งหมวดในพื้นที่หน้ากระดาษ จะต้องไม่ขัดกับความรู้สึกนี้ คือจะต้องไม่ดูเอนเอียงหรือหนักไปด้านใดด้านหนึ่ง โดยไม่มีองค์ประกอบมาถ่วงในอีกด้าน การจัดองค์ประกอบให้เกิดความสมดุลแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะคือ

องค์ประกอบ ที่เหมือนกันใน
แต่ละด้านนี้จะถ่วงหนักกัน
และกันให้เกิดความรู้สึกสมดุล

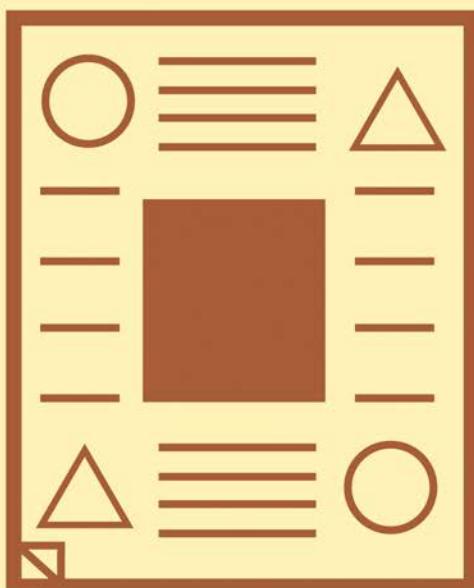
1. สมดุลแบบสมมาตร (Symmetrical Balance) เป็นการจัดวางองค์ประกอบโดยให้องค์ประกอบในด้านซ้ายและด้านขวา ของพื้นที่หน้ากระดาษมีลักษณะเหมือนกันทั้งสองข้าง ซึ่งองค์ประกอบ ที่เหมือนกันใน แต่ละด้านนี้จะถ่วงหนักกันและกันให้เกิดความรู้สึกสมดุล

2. สมดุลแบบอสมมาตร (Asymmetrical Balance) เป็นการจัดวางองค์ประกอบโดยให้องค์ประกอบในด้านซ้ายและด้านขวาของ พื้นที่หน้ากระดาษมีลักษณะไม่เหมือนกันทั้งสองข้าง แม้องค์ประกอบจะไม่เหมือนกันในแต่ละด้าน แต่ก็จะดึงน้ำหนักกันและกันให้เกิดความสมดุล

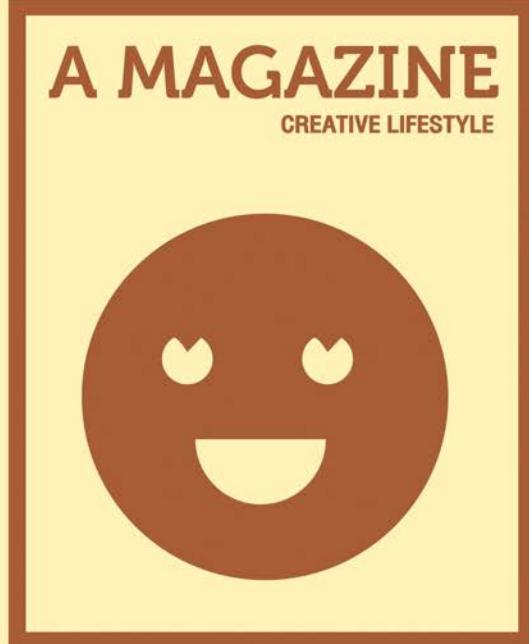

แม้องค์ประกอบ จะไม่เหมือนกันในแต่ละด้าน แต่ก็จะดึงน้ำหนักกันและกันให้เกิดความสมดุล

องค์ประกอบแผ่ไปทุกทิศทุกทางจากจุดศูนย์กลาง

3. สมดุลแบบรัศมี (Radial Balance) เป็นการจัดวางองค์ประกอบโดยให้องค์ประกอบแผ่ไปทุกทิศทุกทางจากจุดศูนย์กลาง

โดยเฉพาะในหน้ากระดาษของสื่อสิ่งพิมพ์ที่ต้องการให้มีจุดเด่น เช่น หน้าปกหนังสือ เป็นต้น

สัดส่วน (Proportion) การกำหนดสัดส่วนนี้เป็นการกำหนดความสัมพันธ์ในเรื่องของขนาด ซึ่งมีความสำคัญ โดยเฉพาะในหน้ากระดาษของสื่อสิ่งพิมพ์ที่ต้องการให้มีจุดเด่น เช่น หน้าปกหนังสือ เป็นต้น เพราะองค์ประกอบที่มีสัดส่วนแตกต่างกัน จะดึงดูดสายตาได้ดีกว่าการใช้องค์ประกอบทั้งหมดในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ในการกำหนดสัดส่วนจึงต้องพิจารณา องค์ประกอบทั้งหมดในพื้นที่หน้ากระดาษไปพร้อม ๆ กัน ว่าควรจะเพิ่มหรือลด องค์ประกอบใด ไม่ใช่ค่อย ๆ ทำไปทีละองค์ประกอบ

ความแตกต่าง (Contrast) เป็นวิธีการที่ง่ายที่สุด โดยการเน้นให้องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเด่นขึ้นมาด้วยการเพิ่มขนาดให้ใหญ่กว่าองค์ประกอบอื่น ๆ โดยรอบ เช่น พาดหัวขนาดใหญ่ เป็นต้น ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วผู้ดูจะเลือกมองดูองค์ประกอบที่ใหญ่กว่าก่อน ความแตกต่างโดยขนาด เป็นวิธีการที่ง่ายที่สุด โดยการเน้นให้องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเด่นขึ้นมาด้วย การเพิ่มขนาดให้ใหญ่กว่าองค์ประกอบอื่น ๆ โดยรอบ เช่น พาดหัวขนาดใหญ่ เป็นต้น ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วผู้ดูจะเลือกมองดูองค์ประกอบที่ใหญ่กว่าก่อน ความแตกต่างโดยรูปร่าง เป็นวิธีที่เน้นให้องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเด่นขึ้นมาด้วยการใช้รูปร่าง ที่แตกต่างออกไปจากองค์ประกอบอื่นในหน้ากระดาษ เช่น การได้ดั้งภาพคนตามรูปร่างของร่างกายแล้วนำไปวางใน หน้ากระดาษที่มีภาพแทรกเล็ก ๆ ที่อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมเป็นต้น ความแตกต่างโดยความเข้ม เป็นวิธีการที่เน้นให้องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเด่นขึ้นมาด้วยการใช้ เพิ่มหรือลดความเข้ม หรือ นำหนักขององค์ประกอบนั้นให้เข้มหรืออ่อนกว่าองค์ประกอบอื่นที่อยู่ร่วมกัน ในหน้ากระดาษ เช่น การใช้ตัวอักษรที่เป็นตัวหนาในย่อหน้าที่ต้องการเน้นเพียงย่อหน้าเดียวใน หน้ากระดาษ เป็นต้น ความแตกต่างโดยทิศทาง ทิศทาง เป็นวิธีการที่เน้นให้องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเด่นขึ้นมาด้วยการวางองค์ประกอบที่ ต้องการจะเน้นนั้นให้อยู่ในทิศทางที่แตกต่างจาก

องค์ประกอบอื่นๆ ที่อยู่ร่วมกัน ในหน้ากระดาษ เช่น การวางภาพเรียง 45 องศา ในหน้ากระดาษ ที่เต็มไปด้วยตัวอักษรที่เรียง เป็นแนวอน เป็นต้น

จังหวะ สลับ และการซ้ำ (Rhythm & Repetition) การจัดวางองค์ประกอบหลาย ๆ ขึ้นโดยกำหนดตำแหน่งให้เกิดมีช่องว่าง ๆ ตอนๆ อย่างมีการวางแผนล่วงหน้า จะทำให้เกิดจังหวะและลีลาขึ้น และหากว่าองค์ประกอบหลาย ๆ ขึ้นนั้นมีลักษณะซ้ำกันหรือใกล้เคียงกัน ก็จะยิ่งเป็นการเน้นให้เกิดจังหวะและลีลา ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ลักษณะตรงกันข้ามกับแบบแรก จังหวะและลีลาลักษณะนี้จะก่อให้เกิดความรู้สึก ที่ตื่นต้น ดูเคลื่อนไหวและมีพลัง

หลักการออกแบบ หมายถึง การนำองค์ประกอบมูลฐานมาจัดหรือรวมเข้าด้วยกันอย่างมีระบบในงานออกแบบ ไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร ภาพ หรือพื้นที่ว่าง ๆ เพื่อให้การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ดังต่อไปนี้

1. หลักความสมดุล (balance) หมายถึง การกำหนดและการจัดวางองค์ประกอบมูลฐานให้มีน้ำหนัก และขนาดในสัดส่วนที่เท่า ๆ กันทั้งสองข้าง งานออกแบบขาดความสมดุลจะก่อให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคงแต่ผู้พบเห็น

2. ความมีเอกภาพ (Unity) หมายถึง การจัดวางองค์ประกอบให้มีการรวมตัวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยไม่แตกแยก กระจายตัวกระชาญ งานออกแบบขาดเป็นเอกภาพจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกแตกแยกและไม่น่าสนใจ

3. การเน้นจุดแห่งความสนใจ (Emphasis) หมายถึง การสร้างจุดแห่งความสนใจให้เกิดขึ้นในงานออกแบบ โดยการกำหนดบริเวณใดบริเวณหนึ่งในภาพที่เหมาะสม ให้มีลักษณะพิเศษกว่าบริเวณอื่น เพื่อให้ดึงดูดความสนใจแก่ผู้อ่าน

4. ความมีสัดส่วน (Proportion) หมายถึง การจัดวางองค์ประกอบ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ของขนาด รูปร่างขององค์ประกอบ เช่น ตัวอักษร รูปภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างด้านกว้างและด้านยาวของสิ่งพิมพ์

5. จังหวะ (Rhythm) ได้แก่ การวางองค์ประกอบมูลฐานทางศิลปะให้มีรhythym ทำให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหวต่อเนื่องและความมีทิศทางแก่ผู้อ่าน

6. ความเรียบง่าย (Simplicity) การวางแผนค์ประกอบในการจัดภาพ ควรเน้นที่ความเรียบง่ายไม่รุกรุนง เพราะแม้ว่าออกแบบจะสามารถออกแบบให้ผลงานหูหราแต่หากไม่สามารถสื่อความหมายได้ตามที่ต้องการก็สูญเปล่า ดังนั้น หลักความเรียบง่ายของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ก็เพื่อให้ง่ายต่อการรับรู้ของผู้อ่าน

การออกแบบหนังสือเล่มเล็ก

นิตยสารหรือวารสารมีความหมายที่ใกล้เคียงกันมากในปัจจุบันจนเกือบแยกไม่ออกว่าเล่มใดคือนิตยสาร เล่มใดคือวารสาร จะนั้นในเรื่องต่อไปนี้ จึงกล่าวถึงในลักษณะรวมกันไปทั้งสองชนิด และจะเรียกว่า นิตยสารเท่านั้น

นิตยสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่ต่างจากหนังสือพิมพ์ คือ หนังสือพิมพ์ มุ่งเสนอข้อเท็จจริงและข่าวสารที่ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน แต่นิตยสารมุ่งเสนอเนื้อหาทางด้านการบันเทิง วิชาการบทวิเคราะห์บทความ วิจารณ์และแนวคิด เป็นส่วนใหญ่ไม่ได้มุ่งถึงความสดใหม่ของข่าว และโดยทั่วไปคุณภาพในการพิมพ์และการออกแบบจะตีกันว่าหนังสือพิมพ์รายวัน การวางแผนแบบของนิตยสาร จึงมักจะโน้มเอียงในทางการโฆษณาหากว่าหนังสือพิมพ์ มีการพิมพ์ภาพสีใช้กระดาษเนื้อค่อนข้างดี ภาพดี เพื่อเรียกความสนใจให้แก่ผู้อ่าน

ลักษณะของนิตยสารทั่วไปและหนังสือเล่มเล็กควรเป็นดังนี้

1. มีขนาดเล็กพอที่จะเปิดดูพร้อมกันคราวเดียว 2 หน้าได้
2. มีหน้าหลายหน้า และมีเรื่องหลายเรื่องต่อกันไปตามลำดับ

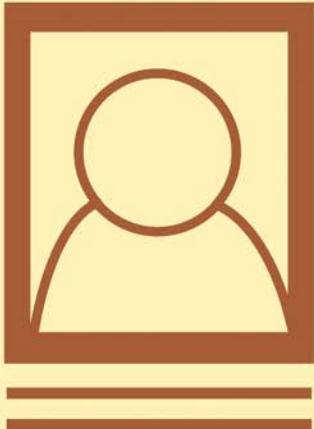
จุดมุ่งหมายของการออกแบบหน้านิตยสารและหนังสือเล่มเล็ก

โดยทั่วไปการวางแผนแบบนิตยสารและหนังสือเล่มเล็กจะมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. สร้างความสนใจให้กับผู้อ่าน เป็นสิ่งสำคัญเบื้องแรกที่ผู้ออกแบบจะต้องพยายามทำให้เกิดขึ้นให้ได้ ซึ่งอาจทำได้โดยการใช้สีที่สวยงาม ใช้ภาพที่น่าสนใจ ใช้พัดหัวเรื่อง หรือชื่อเรื่องในแบบที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและเร้าความสนใจ เพื่อให้ผู้อ่านอยากรู้ตามเนื้อหาต่อไป

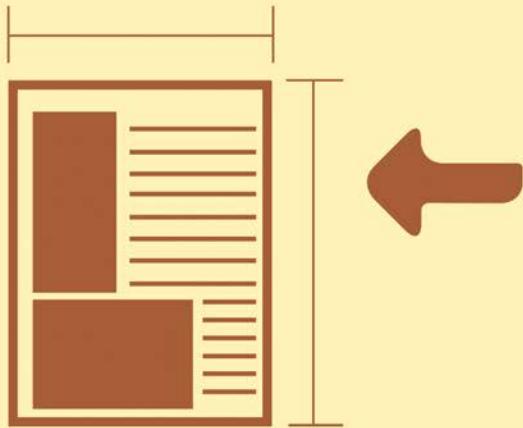
หลักเกณฑ์สำคัญเกี่ยวกับหัวเรื่องหรือชื่อเรื่องบนหน้าของนิตยสารและหนังสือเล่มเล็กมีดังนี้

1. ต้องมีขนาดตัวอักษรโดยสมควรที่จะเห็นได้ชัดเจน
2. มีบริเวณว่างรอบตัวที่เป็นหัวเรื่องเพื่อให้มีความเด่น
3. การจัดตำแหน่งของชื่อลงในน้ำใจจัดไว้ที่ตำแหน่งใดก็ได้มีข้อจำกัด
4. ชื่อเรื่องควรสั้นแต่ได้ใจความชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

การใส่คำอธิบายภาพ
ไว้ใกล้ภาพก็จะเป็นการ
ช่วยการอ่านได้อย่าง
มาก

2. ทำนิตยสารให้อ่านง่ายดูง่าย วัตถุประสงค์ข้อนี้ ทำได้โดยการใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย และออกแบบที่ดี เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสนับยတาในการอ่านและติดตามเนื้อเรื่องได้ง่ายที่สุด ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น การใส่คำอธิบายภาพไว้ใกล้ภาพก็จะเป็นการช่วยการอ่านได้อย่างมากเช่นกัน นอกจากนี้ การกำหนดขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมกับขนาดคอลัมน์ก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าคอลัมน์แคบ แต่ใช้อักษรตัวโตเกินไปก็จะทำให้การอ่านไม่เรียบมีการสะกดตลอดเวลา เพราะ ต้องเปลี่ยนบรรทึกบ่อย แต่ถ้าคอลัมน์กว้างแล้วใช้ตัวอักษรเล็ก ผู้อ่านจะต้องเพ่งสายตามาเพื่อดึงตามอ่านข้อความ และอาจหลงบริหัดได้ง่าย

มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
ในแนวตั้งเป็นส่วนมาก

มีเนื้อหาที่เป็นข้อความและเป็น
ภาพอย่างละประมาณครึ่ง
ต่อครึ่ง

3. รูปแบบ (format) นิตยสารและหนังสือเล่มเล็กมีรูปแบบต่าง ๆ กันและมีหลายขนาด
ตั้งแต่เล็กขนาดพอใส่กระเบ้าได้ จนถึงขนาดหนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก (tabloid) การกำหนด
ขนาดและรูปแบบของนิตยสารว่าจะเป็นขนาดใดนั้น มักจะเนื่องมาจากเหตุผล 3 ประการ คือ

1. เพื่อความสะดวกในการพก เเข่น ตัวย่อ, Reader' Digest
2. เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหา
3. เพื่อให้เหมาะสมกับขนาดของเครื่องพิมพ์

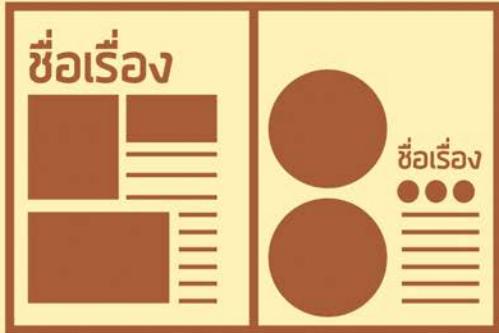
นิตยสารขนาดใหญ่ มักเป็นพวกที่มีเนื้อหาที่ต้องการแสดงภาพ ประกอบหรือนานินิยาย
เป็นส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามนิตยสารโดยทั่วไปก็จะมีเนื้อหาที่เป็นข้อความและเป็น
ภาพอย่างละประมาณครึ่งต่อครึ่ง และไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือใหญ่ก็ตาม จะมีลักษณะเป็น
รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าในแนวตั้งเป็นส่วนมาก

4. การกำหนดกรอบ (frame) กรอบหรือขอบของหน้าเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกำหนด
ในการจัดหน้านิตยสาร เพราะเป็นเครื่องแสดงจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเนื้อความ
เพื่อความสะดวกในการสังเกตของผู้อ่านการมีกรอบช่วยให้การจัดหน้าทำได้ง่ายขึ้น และยัง
ช่วยในการรวมเรื่องที่มีลักษณะเดียวกันไว้ด้วยกันในกรอบเดียวกันด้วย

ในกรณีที่เป็นเรื่องเดียวต่อเนื่องกันอาจออกแบบให้ชื่อเรื่องหรือภาพคู่มุ่งไปทั้ง 2 หน้า

5. นิตยสารและหนังสือเล่มเล็กเป็นสิ่งพิมพ์ที่ผู้อ่านจะมองเห็นพร้อมกันที่เดียว 2 หน้า ซึ่งต่างไปจากหนังสือพิมพ์ที่ผู้อ่านจะอ่านคราวละหน้า จะนับในการออกแบบหน้าได้หน้าหนึ่ง จะต้องคำนึงถึงอิกหน้าหนึ่งด้วยเสมอ เช่น ในกรณีที่เป็นเรื่องเดียวต่อเนื่องกันอาจออกแบบให้ชื่อเรื่องหรือภาพคู่มุ่งไปทั้ง 2 หน้า เพื่อแสดงความต่อเนื่องกัน

เว้นช่องว่างตรงบริเวณออกหนังสือไว้มากหน่อย และจัดภาพหรือเรื่องให้มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

6. ในกรณีที่ 2 หน้าซ้ายเป็นคนละเรื่อง จะต้องออกแบบไม่ให้ผู้อ่านเกิดความสับสน จึงต้องออกแบบให้ 2 หน้ามีลักษณะต่างจากกัน เช่น เว้นช่องว่างตรงบริเวณออกหนังสือไว้มากหน่อย และจัดภาพหรือเรื่องให้มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

ไม่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบมากยิ่งเมื่องค์ประกอบต่างๆ มากเท่าใดก็ยังจัดแยกเท่านั้น

7. การจัดหน้าของนิตยสารและหนังสือเล่มเล็กจะต้องมีทั้งความสวยงาม น่าสนใจ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน ซึ่งสามารถทำได้โดยใช้หลักการออกแบบหน้าของสั่งพิมพ์ที่กล่าวถึงก่อน หน้าที่แล้ว และข้อควรระวังก็คือ ต้องหลีกเลี่ยงการออกแบบที่ขาดความเป็นระเบียบในการจัดองค์ประกอบ ซึ่งความจริงแล้วในการจัดหน้าหนังสือนั้น ไม่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบมาก ยิ่งเมื่องค์ประกอบต่าง ๆ มากเท่าใดก็ยิ่งจัดแยกเท่านั้น ความเรียบง่ายและได้ประโยชน์ให้สอยครบครันจะทำให้แลดูงามกว่า แต่ทั้งนี้หน้าหนังสือที่จัดออกแบบนั้นจะต้องสะท้อนให้เห็นคุณลักษณะและจุด สำคัญของเรื่องในหน้านั้น ๆ

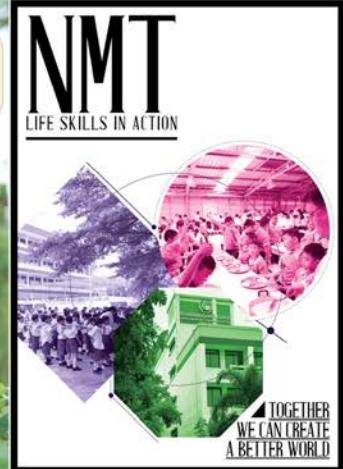
8. ป กของนิตยสารและหนังสือเล่มเล็ก ป กของนิตยสารและหนังสือเล่มเล็กส่วนใหญ่จะประกอบด้วยตัวหนังสือ ภาพ และข้อเนื้อหาในนิตยสารและหนังสือเล่มเล็กนั้น ๆ ซึ่งจะต้องมีลักษณะเป็นสัญลักษณ์ และมีขนาดใหญ่ พอที่ผู้อ่านจะเห็นและจำได้ง่าย การออกแบบปกหน้าจะต้องมีความยืดหยุ่นพอควร เพื่อให้สามารถจัดหน้าเป็นรูปแบบต่าง ๆ ได้ไม่ซ้ำกันในแต่ละฉบับ

ภาพประกอบบนปกมักจะเลือกมาจากการในเนื้อเรื่อง เพื่อชักนำให้ผู้อ่านติดตามเรื่องราวใน และใช้ตัวหนังสือเป็นเครื่องขี้แนะเรื่องราวภายใน นิตยสารบางฉบับอาจขยายพื้นที่บางส่วนบนปกเป็นพื้นที่โฆษณาด้วย ซึ่งผู้ออกแบบก็จะต้องจัดไว้ในมุมที่ไม่บดบังความเป็นเอกลักษณ์ของนิตยสารนั้น ๆ

ตัวอย่างผลงาน การทดลองคุณภาพรู้ และออกแบบหนังสือ เล่มเล็กจาก 10 โรงเรียน

เป้าหมายของศูนย์เรียนรู้เชิงคุณธรรมคือเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้เชิงคุณธรรม สนับสนุนและพัฒนาชุมชน แล้วสนับสนุนให้ชุมชนต้องเข้าสู่สังคมที่ดี น่าอยู่ และเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ผ่านการเรียนรู้เชิงคุณธรรม เพื่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อชุมชนและสังคม

ก้าวเล็กๆ

ที่ยิ่งใหญ่

"เด็กดี...เป็นควบรับผิดชอบ"

เป็นกิจกรรมน่าทึ่งที่โรงเรียนมีเด็กๆ สรีสัชตร์ ร่วมผลักดันให้เข้มงวดขึ้น เพื่อฝึกให้บุตรหลานอายุ 2-5 ขวบ สามารถปฏิริหารจังหวะปั๊บๆ ไว้ได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังนำร่องเรียนรู้เชิงคิดตามแนวทาง ของนักเรียนด้วย ผลงานนักเรียน กลายเป็นภาพตัวอย่าง แบบจำลองของครูอาจารย์ท่านนี้เช่นกัน

มหัศจรรย์ พลังเด็กตัวน้อยๆ

หากกล่าวถึงเด็กเล็กฯ วัย 2-5 ขวบ
"ผู้ใหญ่หลายคนคิดว่า...ยังไม่เกิด..."

คุณครุภรณ์ อรุณ มาก คุณแม่ที่ช่วยสอนให้ลูกน้อยได้เรียนรู้การทำความสะอาดอย่างดี แต่เด็กๆ ก็ต้องการลองทำด้วยตัวเอง จึงได้จัดกิจกรรมให้เด็กๆ ลองหัดซักผ้าและล้างมือ ด้วยตนเอง ใช้เวลาเรียนรู้และทดลองทำซ้ำหลายครั้ง แต่เด็กๆ ก็สามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้ดี ด้วยความกระตือรือร้นและพยายามอย่างเต็มที่ ลูกน้อยทุกคนได้รับการสนับสนุนจากคุณครุภรณ์ ให้กำลังใจและเชื่อมั่นในความสามารถของตัวเอง ทำให้เด็กๆ รู้สึกภูมิใจและมั่นใจในตัวเองมากขึ้น

- ให้เด็กๆ ลองหัดซักผ้าด้วยตัวเอง
- ให้เด็กๆ ลองหัดล้างมือด้วยตัวเอง
- ให้เด็กๆ ลองหัดซักผ้าและล้างมือ ด้วยตนเองโดยไม่มีความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่
- ให้เด็กๆ ลองหัดซักผ้า
- ให้เด็กๆ ลองหัดล้างมือ

กิจกรรมสร้างความ

ความนับถือเป็นสิ่งที่เก็บรวบรวมไว้ในตึกสันและเมืองตั้งขึ้นมาเพื่อให้ลูกศิษย์ครูอาจารย์ร่วมตัวกันเป็นเครื่องเรียนที่น่าสนใจและน่าเรียนรู้ ไม่ใช่แค่การเรียนรู้ทางวิชาการ แต่เป็นการเรียนรู้ทางชีวิต การทำงานร่วมกัน การแบ่งปัน และการเคารพ彼此的尊重 ให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ว่าเราต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมและต่อตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการดูแลสิ่งแวดล้อม หรือการช่วยเหลือผู้อื่น

- กิจกรรมเชิงบูรณาการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ เช่น การคำนวณจำนวนผู้คนในชุมชน หรือการคำนวณปริมาณน้ำในกระถางต้นไม้
- กิจกรรมเชิงสังคม เช่น การช่วยเหลือผู้อ่อนเพลีย หรือการแบ่งปันอาหารและของใช้ในชุมชน
- กิจกรรมเชิงสิ่งแวดล้อม เช่น การเก็บขยะในแม่น้ำ หรือการปลูกต้นไม้ในสวน
- กิจกรรมเชิงศิลปะ เช่น การเขียนภาพเรื่องราวที่เกี่ยวกับความยั่งยืน หรือการทำป้ายรณรงค์ความยั่งยืน

ความรับผิดชอบเล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่

ในการดำเนินการตามมาตรฐานคุณธรรม ให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ว่าการรักษาความสะอาด รักษาความปลอดภัย และการแบ่งปัน เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ไม่ใช่แค่การทำความสะอาดห้องเรียน แต่เป็นการทำความสะอาดโลกใบนี้

- ปลูกต้นไม้ ทำความสะอาดบ้านเรือน ให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ว่าการทำความสะอาดบ้านเรือน ไม่ใช่แค่การทำความสะอาดภายในบ้าน แต่เป็นการทำความสะอาดโลกใบนี้
- แบ่งปันอาหาร ให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ว่าการทำความสะอาดอาหาร ไม่ใช่แค่การทำความสะอาดในชาม แต่เป็นการทำความสะอาดโลกใบนี้
- รักษาความปลอดภัย ให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ว่าการทำความปลอดภัย ไม่ใช่แค่การทำความปลอดภัยในห้องเรียน แต่เป็นการทำความปลอดภัยในโลกใบนี้
- รักษาความสะอาด ให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ว่าการทำความสะอาด ไม่ใช่แค่การทำความสะอาดในห้องเรียน แต่เป็นการทำความสะอาดโลกใบนี้

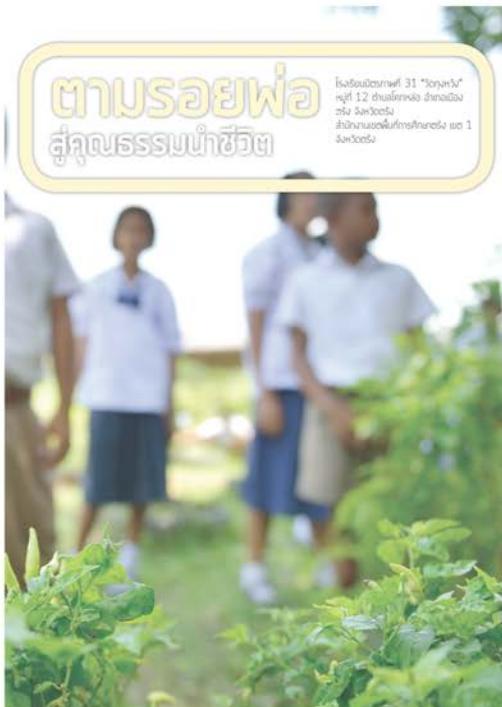
โรงเรียนดอนแก้วเนรมิตรปัญญา องค์ความรู้ : เด็กดีมีความรับผิดชอบ

นักเรียนต้นแบบจากทั่วโลก ด้วยการศึกษาคุณธรรมที่ดีที่สุด ไม่ว่าจะเป็นในประเทศอื่นๆ หรือประเทศไทย ก็มีนักเรียนต้นแบบที่น่า钦佩 นักเรียนต้นแบบเหล่านี้ แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจ ความอดทน และความกระตือรือร้นที่จะพัฒนา自己ให้ดีที่สุด นักเรียนต้นแบบเหล่านี้ คือแรงบันดาลใจให้เด็กๆ ได้ลองทำตาม ลองศึกษา และลองลองทำเอง จนกว่าจะได้ผลลัพธ์ที่ดี นักเรียนต้นแบบเหล่านี้ คือแรงบันดาลใจให้เด็กๆ ได้ลองทำตาม ลองศึกษา และลองลองทำเอง จนกว่าจะได้ผลลัพธ์ที่ดี

ตามรอยพ่อ สู่คุณธรรมบำบัดวัฒนา

โรงเรียนมัธยมศึกษาปี 31 “ไชยาดี”
อุปถัมภ์ 12 （笑） ล้านบาทต่อปี
สำหรับนักเรียนที่ยากไร้และด้อยโอกาส และ 1
ล้านบาทต่อปี

วิดีตันกล้า

วิดีตันกล้าเป็นนักเรียนเชิงคิดของโรงเรียน เป็น
กีฬาเด็กที่นิยม ผู้ปกครองส่วนใหญ่ซึ่งพากเพียร
อบรม ฝึกหัดให้เด็กนักเรียนได้รับการฝึกหัดทาง
กายภาพอย่างเข้มข้น ทำให้เด็กนักเรียนมีรูปร่าง
แข็งแรงและสุภาพดี ไม่ใช่แค่ความแข็งแกร่งแต่
เป็นความมั่นใจในตัวเอง ความมั่นใจที่มาจากการฝึกหัด
และการสนับสนุนจากครูผู้สอน ทำให้เด็กนักเรียน
สามารถแสดงความสามารถของตัวเองได้มากขึ้น

โรงเรียนมัธยมศึกษาปี 31 “ไชยาดี” เปิดสอน
ระบบเด็กไทยเด็ก ได้รับความนิยมอย่างสูง และ
เป็นสถานที่ที่เด็กๆ นิยมเข้าเรียนมากที่สุด ไม่ใช่
แค่เด็กไทยเด็ก แต่เด็กจากหลายเชื้อชาติ ก็
นิยมเข้าเรียนที่นี่เป็นจำนวนมาก ทำให้โรงเรียนมีความหลากหลาย

โรงเรียนมัธยมศึกษาปี 31 “ไชยาดี” จัดตั้งขึ้นโดย
ครอบครัวชาวไทยเด็ก ที่ต้องการให้เด็กๆ ได้รับ
การศึกษาที่ดี ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
และภาษาอื่นๆ ที่สำคัญ ให้เด็กๆ ได้รับการฝึกหัด
ทางกายภาพอย่างเข้มข้น ทำให้เด็กนักเรียน
แข็งแรงและสุภาพดี ไม่ใช่แค่ความแข็งแกร่งแต่
เป็นความมั่นใจในตัวเอง ความมั่นใจที่มาจากการฝึกหัด
และการสนับสนุนจากครูผู้สอน ทำให้เด็กนักเรียน
สามารถแสดงความสามารถของตัวเองได้มากขึ้น

สร้างคุณธรรม ด้วยหัวใจชีววัต

เชิงบวกของการเรียนเป็นเชิงบวกต่อสังคม ใน
ขณะเดียวกัน อาจมีผลเสียเชิงลบต่อสังคมได้เช่นเดียวกัน
เช่นเดียวกัน ขาดความตระหนักรู้ในสิ่งแวดล้อม เป็นสาเหตุ
ของความไม่สงบ ทำให้เกิดความไม่สงบ ไม่ใช่เรื่อง
ที่ดีที่สุด แต่การเรียนรู้เชิงบวก เช่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
โดยการปลูกต้นไม้ หรือการรักษาสิ่งแวดล้อม ไม่ใช่เรื่องที่ดี
แต่เป็นเรื่องที่ดี ไม่ใช่เรื่องที่ดี แต่เป็นเรื่องที่ดี
การทำให้เด็กๆ ได้รับการฝึกหัดทางกายภาพ
และการสนับสนุนจากครูผู้สอน ทำให้เด็กนักเรียน
แข็งแรงและสุภาพดี ไม่ใช่แค่ความแข็งแกร่งแต่
เป็นความมั่นใจในตัวเอง ความมั่นใจที่มาจากการฝึกหัด
และการสนับสนุนจากครูผู้สอน ทำให้เด็กนักเรียน
สามารถแสดงความสามารถของตัวเองได้มากขึ้น

เป็นกิจกรรมการที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในการปฏิบัติงานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นต้น แบบการเรียนรู้สู่ชุมชนอย่างแท้จริง

หากเดินผ่านแม่ทักษิณ ก็จะพบว่าที่นี่มีแปลงพืชผักและสวนผลไม้ ที่นักเรียนได้ลงมือปลูกและดูแลอย่างดี ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในผลผลิตของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นผักกาด แตงกวา กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก หรือฟักทอง ก็ล้วนเป็นอาหารที่คนในครอบครัวน้ำใจ ใช้กันอยู่บ่อยๆ ทำให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการปลูกผักและรักษาสิ่งแวดล้อม

แนวทางสร้างต้นกล้า

จากการที่ได้เรียนรู้แล้วว่าไม่ใช่เรื่องใหญ่ที่จะลงมือปลูกต้นไม้ที่ต้องดูแลอย่างดี นักเรียนได้ลงมือทำตามที่ได้รับมา ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในผลผลิตที่ได้รับ ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้เล็กๆ อย่างกระถาง ก็สามารถให้เด็กๆ ได้รู้สึกภูมิใจได้มากท่ามกลางบ้าน

กล้า嫩้อยตามรอยพ่อคิดเองทำเองใช้เอง เก่งด้วยคุณธรรม หุบเหินด้วยสองมือน้อย ก้าวโดยยังคงรักษาตามาตรฐานคุณธรรม

โรงเรียนมิตรภาพที่ 31-วัดทุ่งหวัง องค์ความรู้ : วิถีต้นกล้า คุณธรรมนำชีวิต

NMT

LIFE SKILLS IN ACTION

**TOGETHER
WE CAN CREATE
A BETTER WORLD**

This page features a collage of three photographs: one showing students outdoors, one showing students in a cafeteria, and one showing a school building. Below the photos is the text "TOGETHER WE CAN CREATE A BETTER WORLD".

ແພດນາຄ

ໃນລັດວະນາທີ 2012 ສົກສະໝັກ ໂຄງນະພາບໄຊທິ່ງສຳເນົາ ທີ່ ລັດວະນາທີ 2 ປະເທດ ລຸ້ມໂຫວຍະກຳ ຫາກພາບ ໄດ້ກົດໜີ ໂດຍບໍ່ມີຕືກລົງ ແລ້ວກົດໜີ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ໃຫຍ່ຈະບົບປາບມີອະນຸຍາຍໃຫຍ່ ເຊີ່ມີ ອະນຸຍາຍ ດັວຍພູມ ແລ້ວກົດໜີ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ລັດວະນາທີ 2 ພະຍາຍາດຂອງການໂຄກຂາຍ ແລ້ວ ກົດໜີ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ໜີກົດໜີ ໃຫຍ່ຈະມີພົບບົດຫຼື ຢ່າງໆ ດັວຍພູມ ແລ້ວກົດໜີ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ມີກົດໜີ ໃຫຍ່ຈະມີພົບບົດຫຼື ຢ່າງໆ ດັວຍພູມ ແລ້ວກົດໜີ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

EDITOR'S TALK

ຄະນະນາທີ “ເຊົ່າຍາ” ໄດ້ຮັບຜູ້ໃຫຍ່ ອັນດາຕົກລົງໄສ່ ມາກ ແລ້ວ ຖ້າມະນີ້ ຖ້າມະນີ້ ເຊິ່ງກົດໜີ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ວ່າງ່າ ດັວຍພູມໃຫຍ່ ກໍາລັງການສະໜັບສະໜັດ ໃນທີ່ ດັວຍພູມ ເຊິ່ງກົດໜີ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ສະໜັບສະໜັດ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ດັວຍພູມ ໄດ້ຮັບຜູ້ໃຫຍ່ ວະລາງວົງ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ສະໜັບສະໜັດ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ດັວຍພູມ ໄດ້ຮັບຜູ້ໃຫຍ່ ວະລາງວົງ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

“Smart Kids with Good Heart”

ສາທາລະນະ ຂາຍລະວົງ
“ສະໜັບສະໜັດ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້”
ຮຽນຮັບຮັດວຽກ ເປົ້າສະເໜີ ແລ້ວ
ມີກົດໜີ ໃຫຍ່ຈະມີພົບບົດຫຼື ຢ່າງໆ
ດັວຍພູມ ໃຫຍ່ຈະມີພົບບົດຫຼື ຢ່າງໆ
ດັວຍພູມ ໃຫຍ່ຈະມີພົບບົດຫຼື ຢ່າງໆ

CONTENTS

ຄະນະນາທີ	4
ແພດນາຄ	5
ສາທາລະນະ	6
ຄະນະນາທີ ໂດຍບໍ່ມີຕືກລົງ	7
ຫຼັກສຶກສຸກ	8

ດາມ?

ສາພົຈຕີໃຈ

ຂອງຄນກຽງເຖິງ

ອາວະໄຫວ້າໃຫຍ່ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

- ການພົບບົດຫຼື ຢ່າງໆ ດັວຍພູມ
- ມີກົດໜີ ໃຫຍ່ຈະມີພົບບົດຫຼື ຢ່າງໆ

ກິດມີກົດໜີ ?? .. ຄົນເຈັບໄວົ?? ..

ອາວະໄຫວ້າໃຫຍ່ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ອາວະໄຫວ້າໃຫຍ່ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ອາວະໄຫວ້າໃຫຍ່ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ອາວະໄຫວ້າໃຫຍ່ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ສະໜັບສະໜັດ

ກໍາລັງການສະໜັບສະໜັດ ໃຫຍ່ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ມີກົດໜີ ໃຫຍ່ຈະມີພົບບົດຫຼື ຢ່າງໆ

ດັວຍພູມ ໃຫຍ່ຈະມີພົບບົດຫຼື ຢ່າງໆ

ດັວຍພູມ ໃຫຍ່ຈະມີພົບບົດຫຼື ຢ່າງໆ

ກິດມີກົດໜີ 10 ກິດ

1. ຄະນະນາທີ
2. ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້
3. ງັນຍະຍັງກົດໜີ
4. ດັວຍພູມ
5. ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້
6. ດັວຍພູມ
7. ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້
8. ດັວຍພູມ
9. ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້
10. ດັວຍພູມ

ອາວະໄຫວ້າໃຫຍ່ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ກິດມີກົດໜີ ?? .. ຄົນເຈັບໄວົ?? ..

ອາວະໄຫວ້າໃຫຍ່ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ອາວະໄຫວ້າໃຫຍ່ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

ອາວະໄຫວ້າໃຫຍ່ ແລ້ວຢືນເລັດໄດ້

กล่าวไปน้ออกดอกซ้า
การศึกษาเป็นไป
แท้ออกดอกมาตราได
งานสั่งสอนปลูกปัน

จันได
จันนัน
งามเด่น
เสริจแล้วแสนงาม

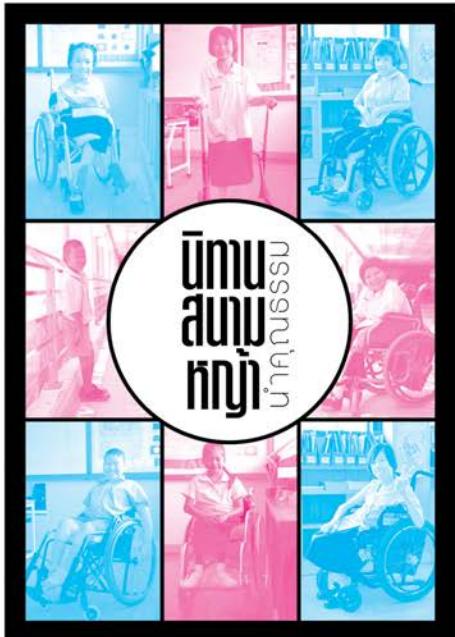
โรงเรียนบ้านหนองตาบ់ំ
ต.วังชนาย อ.กำเนง จ.กาญจนบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
โทร. 034-613176 , แฟกซ์ 034-613176

สนับสนุนโดย : ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

โรงเรียนบ้านหนองตาบ់ំ องค์ความรู้ : ยุวชนจิตอาสา

คันบัง

การสอนภาษาไทยและการอ่านเขียน สำหรับเด็กคนพิการทางร่างกาย มีความสำคัญอย่างยิ่ง ไม่ใช่แค่การเรียนรู้ภาษาไทย แต่เป็นการสื่อสารที่สำคัญยิ่ง สำหรับเด็กที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ในโลกที่มีความหลากหลายทางด้านความสามารถ การสอนภาษาไทยให้กับเด็กคนพิการทางร่างกาย จึงเป็นภารกิจที่สำคัญมาก แต่ก็ต้องมีความอดทนและตั้งใจในการสอน ให้เด็กๆ สามารถเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไทยได้

นิตาบะ สบายนักบุญ**สอนภาษา**

[ผู้สอนภาษา] 5

นิตาบะ สบายนักบุญ

สำนักศึกษา

โรงเรียนนิตาบะสบายนักบุญ เป็นโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ บริเวณถนนสุขุมวิท 300 呎 ห้องเรียน 45 ห้อง นักเรียนเด็กพิการทางร่างกาย มีจำนวนกว่า 100 คน ไม่ใช่แค่การสอนภาษาไทย แต่เป็นการสอนภาษาอังกฤษ รวมถึงคณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ให้กับเด็กพิการทางร่างกาย ที่มีความสามารถทางร่างกายต่ำกว่าเด็กปกติ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญมาก แต่ก็ต้องมีความอดทนและตั้งใจในการสอน ให้เด็กๆ สามารถเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไทยได้

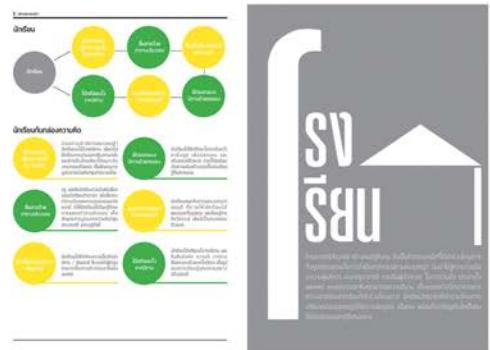
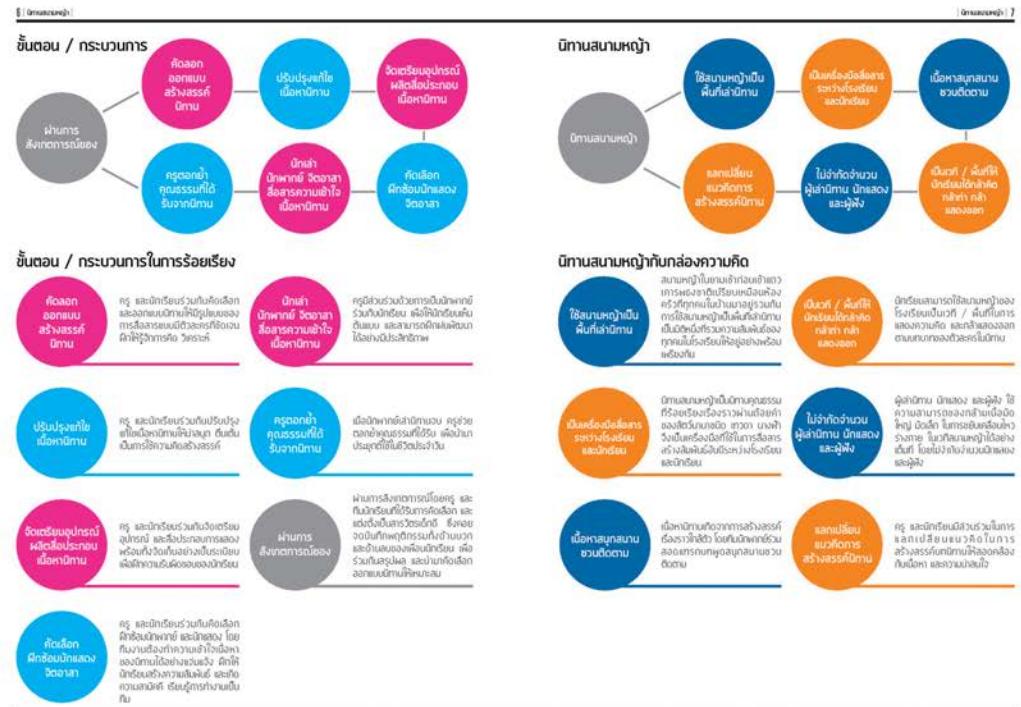
บันทึก

โรงเรียนนิตาบะสบายนักบุญ ได้รับรางวัล ดูแลดีที่สุด ประจำปี 2562 สำหรับการสอนภาษาไทย ให้กับเด็กพิการทางร่างกาย ที่มีความสามารถทางร่างกายต่ำกว่าเด็กปกติ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญมาก แต่ก็ต้องมีความอดทนและตั้งใจในการสอน ให้เด็กๆ สามารถเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไทยได้

วิธีการสอนครรภ์

นิตาบะ สบายนักบุญ เป็นสถาบันสอนภาษาไทย ที่มุ่งเน้นการสอนภาษาไทย ให้กับเด็กพิการทางร่างกาย ที่มีความสามารถทางร่างกายต่ำกว่าเด็กปกติ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญมาก แต่ก็ต้องมีความอดทนและตั้งใจในการสอน ให้เด็กๆ สามารถเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไทยได้

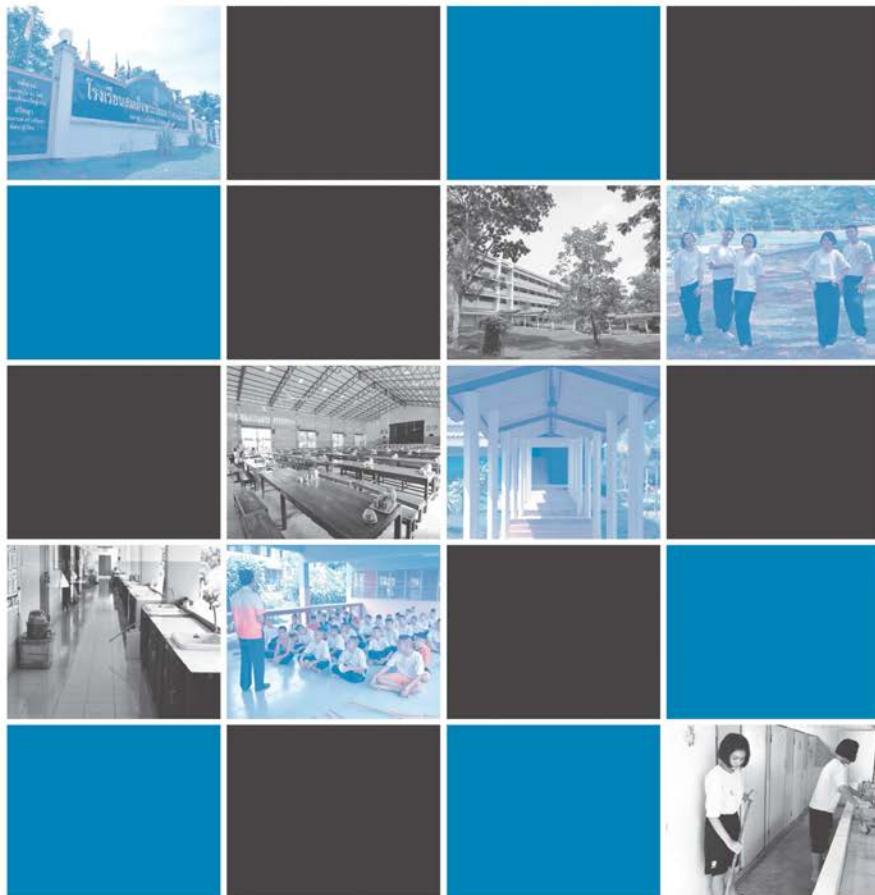
โรงเรียนศรีสังวาลย์

องค์ความรู้ : นิทานสนา�หญ้านำคุณธรรม

จิตอาสา

ให้ใช้ด้วยอาสา

ค่าบ่า

เมื่อมาเยือนวัดครั้งแรก แม่บ้านตั้งใจสอนให้เด็กๆ รู้จักความสำคัญของค่าบ่า ซึ่งเป็นค่านิยมที่สำคัญในชีวิตประจำวัน เช่น การช่วยเหลือผู้อื่น ความซื่อสัตย์ ความกระตือรือร้น เป็นต้น หลังจากนั้นเด็กๆ ได้รับการฝึกหัดให้สามารถนำค่านิยมนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การแบ่งปันอาหาร ความยินดี ความเศร้า ฯลฯ ทำให้เด็กๆ สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

สารบัญ

จังหวัดเชียงใหม่ เกษตรฯ ก้าวสู่สากล
อาชญากรรมลดลง ภัยธรรมชาติหายไป

ปลูกถาวรอطا 5

โดยใน 4 วันหลังจากนี้ วัดจะมีบ้านเช่าไว้เพื่ออบรมเด็กๆ สำหรับเด็กๆ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับบ้านได้ แต่เด็กๆ ต้องอยู่ในวัดจนกว่าจะหมดเวลา 4 วัน ในการฝึกหัดและพัฒนาค่านิยมที่สำคัญ เช่น ความยั่งยืน ความเข้าใจ ความเข้มแข็ง ความสุข ฯลฯ เด็กๆ จะได้รับการฝึกหัดในห้องเรียน ห้องปฏิบัติธรรม และห้องที่จัดไว้สำหรับกิจกรรมต่างๆ ที่นี่ เช่น การฝึกหัดการทำอาหาร การทำขนม ก่อสร้าง ฯลฯ จึงเป็นการฝึกหัดทั้งร่างกายและจิตใจ ให้เด็กๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่

บันทึกเดินทาง 6

เด็กๆ จำนวนมากที่เดินทางกลับไปยังบ้านหลังนี้ แสดงถึงความปรารถนาที่จะได้รับการฝึกหัดและพัฒนาในเชิงลึก ที่ไม่ได้รับในที่อื่นๆ เช่น โรงเรียน บ้านเด็ก ฯลฯ จึงเป็นการฝึกหัดที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมาก ทำให้เด็กๆ สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ดีขึ้น

rongreynsmedjprapaymahaicharmnayet องค์ความรู้ : จิตอาสา ให้ใจด้วยอาสา

การจัดทำหนังสือ กระบวนการทดสอบคุณธรรมด้านคุณธรรม

ผู้เรียบเรียง

นายกิตติพจน์ อรรถวิเชียร

แหล่งข้อมูล

- ผู้ทรงคุณวุฒิ : รศ.ดร.จิราภรณ์ ศิริทวี, รศ.ศุภารัตน์ รัตนมุขย์ และอาจารย์สมปอง ใจดีเฉย
- รายงาน การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การทดสอบคุณธรรม “หนังสือเล่มเล็ก” วันที่ 1 - 2 เมษายน 2554 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น ถนนวิภาวดีรังสิต หลักสี่ ถนนเมือง กรุงเทพฯ
- รายงานสรุปการอบรมเชิงปฏิบัติการ การทดสอบคุณธรรมและการผลิตสื่ออย่างง่าย วันที่ 23 - 26 พฤษภาคม 2555 ณ โรงแรมพักพิงอิงทาง บุตติค ไฮเต็ล ถนนงามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรี

ที่ปรึกษา

นางวีรัตน์ เกษตรสุนทร

ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

นายสุทธิพงศ์ ขามุขญาณนท์

รองผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

คณะกรรมการ

• นายวรวุฒิ แสงเพื่อง	ผู้จัดการฝ่ายยุทธศาสตร์
• นางสาวพนิดา สัตดาสาครุณะ	หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและจัดการคุณธรรม
• นางสาวสุนุมาล มลิวัลย์	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาเครือข่าย
• นางสาวศรีวิไล นาลข่าว	หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป
• นางสาวพัลลภากา ฉัตรทอง	นักวิชาการ
• นางสาวเนตรนภา ปานมน	นักวิชาการ
• นางสาวกิธิญา สุขประเสริฐ	นักวิชาการ
• นางสาวชนกภานต์ หอวรรณภาก	นักวิชาการ

ศิลปกรรม

Creative Tone Publishing & Design Consultancy

ผู้สนใจหนังสือฉบับนี้ ติดต่อได้ที่ ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน) หรือ ดาวน์โหลดได้ที่ www.moralcenter.or.th

